

Lesbrief 18 - Intuïtie en rationaliteit

Jaar 3

door Kim Nataraja

We verbinden ons aan een manier van bidden die een houding vooronderstelt, die anders is dan de houding, die cultureel gezien steeds gewoner wordt in de Westerse Samenleving. Door onze gebedservaring weten we dat we de Naamloze niet kunnen benoemen, dat we geen vorm kunnen geven aan de Vormloze. We weten dat we de Goddelijke Realiteit niet kunnen kennen met het verstand of het gevoel. Maar we weten ook dat het niet betekent dat de Naamloze en Vormloze niet bestaat, alleen maar omdat wij zijn Aanwezigheid eerder intuïtief aanvoelen dan met onze 'objectieve' zintuigen. Er zijn twee verschillende manieren waarop we de realiteit gewaar kunnen worden – door intuïtie en met ons verstand. Hoewel ze vaak gezien worden als twee totaal verschillende en tegenovergestelde manieren om de werkelijkheid te benaderen, vullen ze elkaar in wezen aan. Intuïtie en verbeelding zijn kwaliteiten die – voor zover we weten – alleen bij de mens voorkomen. En toch wordt onze hele Westerse cultuur en dientengevolge onze geconditioneerdheid gebaseerd op rationaliteit en ontkent zij het belang en de betekenis van intuïtie en verbeelding; omdat het subjectief is en omdat het 'slechts' onze verbeelding zou zijn, wordt het afgewezen. De heersende mening is dat je geen werkelijkheid zou moeten accepteren, die je objectief niet met je eigen ogen kunt zien en die niet in een laboratorium getest is; je wordt ertoe aangespoord om alles wat subjectief en niet rationeel te verklaren is te negeren. John Main onderschrijft ons probleem hiermee in 'The Present Christ': "Het kan ongelooflijk voor ons lijken dat de weg naar werkelijk inzicht de overstijging van alle beelden is. Voor ons lijkt het, oppervlakkig gezien, dat er zonder beelden geen zicht is, net zoals er zonder gedachte geen bewustzijn is."

En toch houden de 'rationele' natuurkundigen en kosmologen vast aan hun theorieën die op wiskundige formules gebaseerd zijn en die ze op de hele kosmos toepassen. In werkelijkheid kunnen ze niet beweren dat dit is gebaseerd op feiten, want hun 'objectieve' experimenten zijn enkel gebaseerd op de materiele werkelijkheid die we kunnen zien, en dat is slechts 5% van de hele kosmos; de rest is onbekende materie en onbekende energie, waar we niets over weten. Intuïtie speelt een veel grotere rol in wetenschappelijke ontdekkingen dan de wetenschappers over het algemeen willen toegeven. Maar Einstein had groot respect voor intuïtie: "De intuïtieve geest is een heilige gave en de rationele geest is een trouwe dienaar. We hebben een gemeenschap tot stand gebracht die de dienaar eert en de gave vergeten is." De ontkenning van het noodzakelijk samengaan van rede en intuïtie – hetgeen nog steeds het meest gangbare gezichtspunt is – doet ons herinneren aan wat St. Antonius van de Woestijn bijna tweeduizend jaar geleden zei: "Er komt een tijd dat de mensen geestelijk gestoord zullen zijn, en als ze dan iemand ontmoeten die

normaal is, zullen ze zich tegen hem keren en zeggen: 'Je bent gek'. Alleen maar omdat hij niet is zoals zij." Deze conditie van algemene 'gekte' leidt tot een gevoel van zinloosheid. John Main noemt dit in 'The Present Christ' "de oorzaak van de meest kwellende angst van de mens – van afzondering, angst en eenzaamheid, dat de wereld zelf alleen maar een verschrikkelijke vergissing is". Slechts door te luisteren met het oor van het hart, het intuïtieve begrip dat ontstaat door de ervaring in stil gebed, kunnen we ontsnappen aan wat de Heilige Paulus al 2000 jaar geleden 'een wereld zonder hoop' noemde. John Main vervolgt verder in 'The Present Christ': "Geloof maakt uiteindelijk diepte van zien mogelijk: de sprong in het onbekende, de verbinding met de Realiteit die we niet kunnen zien."